

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ПЛАВАК І СТЕПАНОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF PLAVAK AND STEPANOV v. UKRAINE)**

(Заяви № 44960/15 та № 4860/17)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

20 червня 2024 року

Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Плавак і Степанов проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Карло Ранцоні (*Carlo Ranzoni*), Голова,

Мартіньш Мітс (*Mārtiņš Mits*),

Марія Елосегі (*María Elósegui*), судді,

та Вікторія Марадудіна (*Viktoriya Maradudina*), в.о. заступника Секретаря секції,

після обговорення за зачиненими дверима 30 травня 2024 року постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявами, поданими у різні дати, зазначені в таблиці у додатку, до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Про заяви було повідомлено Уряд України (далі – Уряд).

ФАКТИ

3. Перелік заявників і відповідні деталі заяв наведені в таблиці у додатку.

ПРАВО

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

4. Беручи до уваги схожість предмета заяв, Суд вважає за доцільне розглянути їх спільно в одному рішенні.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 5 КОНВЕНЦІЇ

5. Заявники скаржилися, головним чином, на незаконне тримання під вартою. Вони посилалися, прямо чи по суті, на пункт 1 статті 5 Конвенції.

6. Суд повторює, що стаття 5 Конвенції разом зі статтями 2, 3 та 4 Конвенції гарантує основні серед фундаментальних прав, які захищають фізичну недоторканність особи, і тому важливість цієї статті є першочерговою. Її головною метою є запобігання свавільному або несправедливому позбавленню свободи (див. рішення у справі «Бузаджі проти Республіки Молдова» [ВП] (*Buzadji v. the Republic of*

Moldova) [GC], заява № 23755/07, пункт 84, ЄСПЛ 2016 (витяги) з подальшими посиланнями).

7. Коли постає питання про «законність» взяття під варту, у тому числі, чи було дотримано «порядок, встановлений законом», Конвенція по суті посилається на національне законодавство та встановлює зобов'язання забезпечувати дотримання його матеріальних і процесуальних норм. Однак лише дотримання національного законодавства недостатньо: окрім того, пункт 1 статті 5 Конвенції вимагає, щоб будь-яке позбавлення свободи відповідало меті захисту особи від свавілля (див. рішення у справі «С., В. та А. проти Данії» [ВП] (*S., V. and A. v. Denmark*) [GC], заяви № 35553/12, № 36678/12 та № 36711/12, пункт 74, від 22 жовтня 2018 року з подальшими посиланнями).

8. У керівних справах, зазначених у таблиці в додатку, Суд уже встановлював порушення щодо питань, аналогічних тим, що розглядаються у цій справі.

9. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд не вбачає жодних фактів чи аргументів, здатних переконати його дійти іншого висновку щодо прийнятності та суті цих скарг. З огляду на свою практику з цього питання Суд вважає, що у цій справі тримання заявників під вартою не відповідало пункту 1 статті 5 Конвенції.

10. З цього випливає, що було порушено пункт 1 статті 5 Конвенції.

III. ІНШІ СКАРГИ

11. У заяві № 44960/15 заявник також висунув інші скарги за статтею 5 Конвенції.

12. Суд розглянув цю заяву та вважає, що у контексті всіх наявних у нього матеріалів та з огляду на належність оскаржуваних питань до сфери його компетенції ці скарги або не відповідають критеріям прийнятності, передбаченим статтями 34 та 35 Конвенції, або не виявляють жодних ознак порушення прав і свобод, гарантованих Конвенцією або протоколами до неї.

З цього випливає, що ця частина заяви має бути відхилена на підставі пункту 4 статті 35 Конвенції.

IV. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

13. З огляду на наявні в нього документи та свою практику (див., зокрема, рішення у справі «Малик проти України» (*Malyk v. Ukraine*), заява № 37198/10, від 29 січня 2015 року) Суд вважає за доцільне присудити заявнику у заяві № 4860/17 суму, зазначену у таблиці в додатку. Щодо заявника у заяві № 44960/15, то Суд нічого не

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ПЛАВАК І СТЕПАНОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»

присуджує, оскільки він не подав свої вимоги щодо справедливої сатисфакції відповідно до Правила 60 Регламенту Суду.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* прийнятними скарги на незаконне тримання під вартою, а решту скарг у заяві № 44960/15 – неприйнятними;
3. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 5 Конвенції у зв'язку з незаконним триманням заявників під вартою;
4. *Постановляє*, що:
 - (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику у заяві № 4860/17 суму, зазначену у таблиці в додатку; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 20 червня 2024 року відповідно до пунктів 2 та 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Вікторія Марадудіна
(*Viktoriya Maradudina*)
В.о. заступника Секретаря

Карло Ранцоні
(*Carlo Ranzoni*)
Голова

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ПЛАВАК І СТЕПАНОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»

ДОДАТОК

Перелік заяв зі скаргами за пунктом 1 статті 5 Конвенції
(незаконне тримання під вартою)

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Період незаконного тримання під вартою	Конкретні недоліки	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
1.	44960/15 28.08.2015	Андрій Дмитрович ПЛАВАК 1987	Рибачок Андрій Анатолійович м. Хмельницький	з 12.12.2014 до 18.12.2014	Тримання під вартою не охоплюється жодним рішенням суду (рішення у справі «Харченко проти України» (<i>Kharchenko v. Ukraine</i>), заява № 40107/02, пункти 70 – 72, від 10 лютого 2011 року).	-	-
2.	4860/17 05.01.2017	Павло Миколайович СТЕПАНОВ 1957	Медведев Сергій Анатолійович м. Павлоград Дніпропетровської області	з 7 год 00 хв до 14 год 00 хв 05.12.2016	Незадокументоване позбавлення свободи або затримка у складанні протоколу затримання (рішення у справах «Белозоров проти Росії та України» (<i>Belozorov v. Russia and Ukraine</i>), заява № 43611/02, пункти 113 – 115, від 15 жовтня 2015 року, «Грубник проти України» (<i>Grubnyk v. Ukraine</i>),	1 800	250

¹ Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.

² Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ПЛАВАК І СТЕПАНОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Період незаконного тримання під вартою	Конкретні недоліки	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в свро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в свро) ²
					заява № 58444/15, пункти 71 – 73, від 17 вересня 2020 року та «Форталнов та інші проти Росії» (<i>Fortalnov and Others v. Russia</i>), заява № 7077/06 та 12 інших заяв, пункти 76 – 79, від 26 червня 2018 року).		